

Vesihuollon toiminta- alueen päivitys

Tyrnävän Vesihuolto Oy

Muutosluettelo

Versio	Päiväys	Muutoksen kuvaus	Tarkastettu	Hyväksyjä
1.0	4.10.2024		FI1C5H	FI1C5I

Sweco Finland Oy	Y-tunnus: 2661738-3
Projekti	Tyrnävän Vesihuolto Oyn toiminta-alueen päivitystyö
Työnumero	25015711
Asiakas	Tyrnävän Vesihuolto Oy
Tekijä	Anna Rouhiainen, Armi Tuominen
Päiväys	2024-10-04
Dokumenttiviite	25015711_Tyrnävän_Vesihuolto_Oyn_toiminta-alueen_päivitystyö_v1.0.docx

1	Johdanto	5
2	Lainsäädäntö	6
2.1	Liittämisvelvollisuus.....	6
3	Määrittelyperiaatteet	8
4	Hyväksyminen ja muutoksenhaku	9
	Liitteet 1 Vesihuollon toiminta-alueet.....	10

1 Johdanto

Vesihuollon toiminta-alue: Tyrnävän Vesihuolto Oy

Määrittäjä: Tyrnävän kunta

Konsultti: Sweco Finland Oy

Päivitystyössä on laadittu veden ja viemäröinnin toiminta-alueet.

Toiminta-alueen määrittäminen perustuu vesihuoltolain (119/2001) toisen luvun määräyksiin toiminta-alueista.

Tyrnävän Vesihuolto Oy on esittänyt Tyrnävän kunnalle vesihuollon toiminta-alueet vuonna 2023 (Vesihuollon toiminta-alue/Tyrnävän Vesihuolto Oy / 5.10.2023), joihin Oulun seudun ympäristötoimi (OUKA/4239/11.04.00/2024) ja Etelä-Savon ELY-keskus (ESAELY/169/2022) ovat antaneet lausunnot.

Pääasiassa lausunnoissa pyydettiin päivittämään toiminta-alueet kiinteistörajojen mukaiseksi.

2 Lainsäädäntö

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi (681/2014, 7§). Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan vesihuollosta (119/2001, 9§).

Kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen. Tarvittaessa kunta muuttaa hyväksyttyä toiminta-aluetta vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä asiasta tiedotetaan riittävässä laajuudessa. Valvontaviranomaisille varataan mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuollon piiriin ja asettaa niiden rakentamiselle aikataulu. (681/2014, 8§)

Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että:

1. vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja
2. vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesihuoltoverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, joka on yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä tiedotetaan riittävässä laajuudessa. (681/2014, 8§)

2.1 Liittämisvelvollisuus

Vesihuoltolain 10 §:n (681/2014) mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen verkostoon. Kiinteistöä ei kuitenkaan tarvitse liittää vesijohtoon, jos kaikki seuraavat kolme kohtaa täyttyvät:

1. Kiinteistö sijaitsee taajaman ulkopuolella
2. Kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä
3. Kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

Kiinteistöä ei kuitenkaan tarvitse liittää viemäriin, jos seuraavat kohdat 1 ja 2 sekä jompikumpi kohdasta 3 täyttyvät:

- Kiinteistö sijaitsee taajaman ulkopuolella
- Kiinteistön jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään
 - a. Kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä
TAI
 - b. Kiinteistöllä ei ole vesikäymälää

Lisäksi vesihuoltolain 11 §:n (681/2014) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää hakemuksesta toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämiselvöllisyydestä, jos seuraavat kolme kohtaa täyttyvät.

1. Liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi ottaen huomioon
 - a. kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset
 - b. liittamisestä aiheutuvat kustannukset
 - c. vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve, tai
 - d. muu vastaava erityinen syy
2. Vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella
3. Edellytyksenä vesijohtoon liittämiselvöllisyydestä vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä. Edellytyksenä jätevesiviemäriin liittämiselvöllisyydestä vapauttamiselle on, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Ennen 11 §:n mukaista vapautuksen myöntämistä vesihuoltolaitokselle ja kiinteistön omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto. (681/2014, 11§)

Vesihuoltolaitos taas saa kieltäytyä toiminta-alueellaan liittämästä kiinteistöä verkostoon, jos sen vedenkulutus tai jäteveden laatu tai määrä vaikeuttaisi laitoksen toimintaa tai laitoksen edellytyksiä huolehtia tyydyttävästi muiden kiinteistöjen vesihuollosta (681/2014, 10 §).

3 Määrittelyperiaatteet

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen määrittelyssä on käytetty lähtötietoina:

- Olemassa olevat verkostokartat
- Kaavat
- Kiinteistörajat (Tyrnävän kunta 31.7.2024)
- YKR-taajama- ja pohjavesialueet
- Pohjakartta

Määrittelyssä on noudatettu seuraavia perusperiaatteita:

- Katetaan alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltoverkkoon on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.
- Toiminta-alueella vesihuoltolaitos pystyy huolehtimaan vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti ja liittyjille vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.
- Toiminta-alueesta pyritään saamaan mahdollisimman selväpiirteinen
- Toiminta-alue rajataan olemassa olevien ja suunniteltujen verkostojen perusteella.
- Toiminta-alueen rajauksena on käytetty pääasiallisesti kiinteistörajoja, rantaviivoja, uomia ja väyliä (tiet).

Uudelleen päivitettyjen veden ja viemäroinnin toiminta-alueiden määrittelyssä on noudatettu seuraavia periaatteita:

- Toiminta-alueajaukset on muutettu vastaamaan pääsääntöisesti kiinteistörajoja (ELY-keskuksen ja Oulun seudun ympäristötoimen lausunnoissa esitetty).
- Toiminta-alueen rajauksena on käytetty pääasiallisesti kiinteistörajoja, rantaviivoja, uomia ja väyliä (tiet).
- Niiden kiinteistöjen osalta, joiden kiinteistön koko on suuri, on toiminta-alueajaus ulotettu enimmillään 150 metrin etäisyyteen runkovesijohdosta. Joidenkin kiinteistöjen osalta on kuitenkin tehty poikkeuksia.

-Veden ja viemäroinnin toiminta-alueet on pyritty esittämään päällekkäisinä. Joissain kohdin tästä on jouduttu poikkeamaan, kun jätevesiverkosto kulkee kauempana vesijohdosta.

-Tyrnävän- ja Ängeslevänjoen varrella sijaitsevat kiinteistöt on edelleen esitetty vesihuoltolaitoksen viemäroinnin toiminta-alueeksi.

- Veden ja viemäroinnin toiminta-alueajaukset ovat pienentyneet aiemmin esitetystä, koska
 - Alueet eivät ole taajama-alueita, vaan sijoittuvat harvaanasutulle alueelle.
 - Alueilla olevat liittyjämäärät ovat pieniä.
 - Aluekohtaisesti tarkasteltuna, liittyjien osuus vesihuoltolaitoksen kaikista liittyjistä on enimmillään 3 %:ia.
 - Toiminta-alueajauksen ulkopuolelle jääville alueille on järjestetty jo vesihuolto (kiinteistö on liittynyt vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemärijohtoverkostoihin tai vesijohtoon).
 - Alueille on järjestetty jo vesihuolto. Alueilla olevat kiinteistöt voivat edelleen halutessaan liittyä vesihuoltolaitoksen verkostoihin, myös ilman kunnassa vahvistettua alueeseen kohdistuvaa vesihuollon toiminta-alue rajausta.
 - Lisäksi vesihuoltolaitoksella voi olla liittyjiä toiminta-alueen ulkopuolella.
 - Mikäli vesihuollon toiminta-alueet hyväksytään aiemmin esitettyjen mukaisesti laajoina alueina, on toiminta-alueiden supistaminen myöhemmin vaikeampaa.

4 Hyväksyminen ja muutoksenhaku

Kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi (vesihuoltolaki 8 §).

Valvontaviranomaisia ovat toimialoillaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (vesihuoltolain 4 §).

Suositeltava toiminta-alueen nähtävillä oloaika ja lausumiseen varattava aika on 30 vuorokautta.

Muutoksenhausta ja valitusoikeudesta on säädetty vesihuoltolain kohdissa 32 § (muutoksenhaku) ja 33 § (valitusoikeus).

Liitteet 1 Vesihuollon toiminta-alueet

